

2011-02-11

Dnr 44-2010:4466

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan Vittra
Adolfsberg i Helsingborgs kommun

Tillsyn i Vittra Adolfsberg skolan

2011-02-11

1 (3)

Dnr: 44-2010:4466

Vittra Utbildnings AB

Tillsyn i den fristående grundskolan Vittra Adolfsberg

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Vittra Adolfsberg skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen av skolan Vittra Adolfsberg visar en verksamhet som präglas av ett positivt lärandeklimat med det nationella uppdraget i centrum. Skolan har tydliga, höga och positiva förväntningar på eleverna. Skolan arbetar också föredömligt för förtroende mellan elever och vuxna.

Eleverna uppger att de trivs väl och känner sig trygga på skolan. Skolan har kontinuerlig uppföljning av värdegrundsarbetet och resultaten avseende trivsel och studiero har sedan skolans start 2008 avsevärt förbättrats.

Rektor och lärare arbetar långsiktigt och fokuserat med prioriterade utvecklingsområden, som vid tillsynstillfället handlar om åtgärder för ökad måluppfyllelse med språkutveckling i fokus och nya pedagogiska villkor kring digitalt lärande, kopplat till ett forskningsprojekt vid Högsolan i Jönköping.

Skolan redovisar kunskapsresultaten i samtliga ämnen och årskurser för våren 2010. Rektorn och lärarna har därmed en samlad bild av resultaten utifrån måluppfyllelse i alla ämnen på såväl individ-, som grupp- och skolnivå och gör utifrån resultaten analyser för hur skolan ska arbeta och utvecklas för ökad måluppfyllelse.

Andelen elever i årkurs 3 som år 2010 uppnått kravnivåerna i samtliga delprov i de nationella ämnesproven är liten. Skolan har gjort analyser av resultaten och aktivt arbe-

tat med insatser för högre måluppfyllelse bland annat med språkutveckling i förskoleklassen och i de tidigaste skolåren.

Resultaten är betydligt bättre när det gäller de nationella ämnesproven i årkurs 5 där mellan 83 och 100 procent av eleverna uppnått kravnivåerna de senaste två åren. Skolan har ännu inga resultat för nationella ämnesprov i årkurs 9.

Skolan arbetar i stora delar med projekt under sexveckorsperioder där ett flertal ämnen ingår i projekten och så kallade ämnespedagoger ansvarar för bedömning av måluppfyllelsen. Flertalet ämnespedagoger är behöriga, men i främst de praktiska och estetiska ämnena saknas ämnespedagoger med lärarbehörighet eller pedagoger med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. I projektarbetet, som oftast omfattar ett flertal skolämnen, handleds eleverna tidvis av lärare som saknar utbildning för ett flertal av ämnena. Detta kan riskera att vissa ämnen inte får samma uppmärksamhet, och att eleverna inte får relevant stöd och utmaningar i alla ämnen under projektiden. Det finns också en osäkerhet bland eleverna upp till årskurs 5 om vilka ämnen de får undervisning i under projektiden och de upplever också att vissa ämnen inte ges tillräckligt utrymme. Mot bakgrund av ovan vill Skolinspektionen betona vikten av att skolan utvecklar sitt arbete med att säkerställa att all undervisning svarar mot de mål och kunskapskvaliteter som läroplanen och kursplanerna anger i samtliga ämnen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Vittra Adolfsberg identifierat följande brister som ska åtgärdas:

- Skolan ger inte alla elever tillräckliga förutsättningar att nå lägst målen i samtliga ämnen (9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, kursplaner).
- Undervisningen omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen (9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2 mål och riktlinjer, kursplanerna).
- Skolans individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen uppfyller inte i alla delar författningarnas krav (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor).
- Skolans plan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling uppfyller inte författningens krav (14 a kap.8 § skollagen, Åtgärder mot kränkande behandling, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling).
- Betygskatalog förs inte enligt förordningens krav (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor).

- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram i samtliga skolämnen (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).

Skolinspektionen har i tillsynen av Vittra identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Skolans pedagogiska personal har inte i tillräcklig grad utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (9 kap. 2 § första stycket 6 p och 16 b § skollagen),

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 11 maj 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Annika Mullaart Ed och Marcus Johansson.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder

Enhetschef

Lena Lindh

Utredare/Föredragande

Kopia till

Helsingborgs kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Vittra Adolfsberg

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Helsingborgs kommun under läsåret 2010-2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Vittra Adolfsberg den 30 november 2010.

Huvudmannen för Vittra Adolfsberg får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet. Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Vittra Adolfsberg, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Helsingborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Helsingborgs kommun begär in dokument från de fristående skolorna och eleverna deltar även i kommunens gemensamma enkäter. Något besök på skolan har inte intill dagens datum genomförts av kommunen.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Vittra Adolfsberg

Vittra Adolfsberg skolan	Antal elever
Fristående förskoleklass	19
Fristående grundskola	173

Källa: Vittra Adolfsberg 2010-11-15

Vittra Adolfsberg är belägen i de södra delarna av Helsingborg och startade sin verksamhet år 2008 med allmän inriktning. Skolan har tillstånd för verksamheter från förskoleklass till årkurs 9 och läsåret 2010/11 har skolan samtliga årkurser i sin verksamhet. Skolan är organiserad i tre arbetslag fördelade på förskoleklass till och med årkurs 2 (miniorlaget), årskurs 3-5 (juniorlaget) samt årkurs 6-9 (seniorlaget). Skolan arbetar främst projektinriktat med flera ämnen integrerade i olika projekt. Eleverna är i detta arbete uppdelade i både åldershomogena och åldersblandade grupper efter behov och projektuppgift. Från och med skolstarten hösten 2010 har samtliga elever från och med årskurs 3 tillgång till egna bärbara datorer. Majoriteten av eleverna har flerspråkig bakgrund.

Skolverket godkände Vittra Adolfsberg som en fristående grundskola för årskurserna 1-9 genom beslut (dnr 43-2007:1085) den 10 december 2007. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Skolverket godkände också att fristående förskoleklass får bedrivas på skolan. Skolans inriktning är allmän.

Huvudman för skolan är Vittra Utbildning AB med organisationsnummer 556375-8399.

Verksamheten vid Vittra Adolfsberg startade läsåret 2008-2009 och omfattar årskurserna 1-9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan har vid tillsynsbesöket 173 elever. De flesta är folkbokförda i Helsingborgs kommun.

Tillsynsprotokoll för Vittra Adolfsberg

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Avgifter



Rektors beslutsfattande



Huvudmannaskap och tillstånd



Stabilitet



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst målen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vittra Adolfsberg redovisar en sammanställning av måluppfyllelse i samtliga ämnen och årskurser. Sammanställningen som görs utifrån de skriftliga omdömena visar att alla elever inte når målen i de ämnen de får undervisning i. Skolan har emellertid en samlad bild av skolans måluppfyllelse och gör analyser av resultaten på individ-, grupp- och skolnivå i syfte att nå ökad måluppfyllelse.

Skolans resultat i de nationella ämnesproven i svenska/svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3 år 2010 visar att endast ett fåtal av eleverna uppnår kravnivåerna i samtliga delprov. Det framgår vid intervjuerna att skolan aktivt har analyserat resultaten och därefter gemensamt arbetat för högre måluppfyllelse i dessa ämnen med ett gott resultat. Skolan arbetar också långsiktigt med strategier för att öka måluppfyllelsen generellt på skolan genom ett stärkt språkutvecklande arbete i alla elevgrupper och främst i det så kallade miniorlaget (f-2).

Resultaten i ämnesproven för årskurs 5 år 2009 visar att 83 procent av eleverna når målen i svenska och engelska, medan 100 procent når målen i matematik. År 2010 visar resultaten att samtliga elever uppnår målen i svenska och engelska medan 70 procent uppnår målen i matematik. Elevgruppen är liten.

Skolan har först vårterminen 2011 elever i årskurs 9 och har därför ännu inga resultat i de nationella ämnesproven eller slutbetyg för denna årskurs.

Skolinspektionen bedömer utifrån resultaten ovan och bristerna nedan att skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömning:

Skolans pedagogiska personal har inte tillräcklig grad utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § första stycket 6 p skollagen, 9 kap. 16 b § skollagen, 2 kap. 4, 5 §§ skollagen

Motivering:

Skolan har pedagogisk personal som inte har behörighet eller utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver. Detta gäller främst i de praktisk-estetiska ämnena.

I projektarbetet, som oftast omfattar ett flertal skolämnen, handleds eleverna vidare tidvis av lärare som saknar utbildning för ett flertal av ämnena som ingår i projekten. Eleverna, främst i det så kallade juniorlaget, upplever att lärarna inte alltid kan ge dem den kunskap, det stöd och de utmaningar de behöver i sina projektarbeten.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning:**

Skolans individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen uppfyller inte i alla delar författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor, 7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan ger eleverna skriftliga omdömen i samhälls-och naturorienterande ämnesblock. Från och med årkurs fyra ska emellertid eleverna ges skriftliga omdömen i varje enskilt ämne de får undervisning i.

De framåtsyftande målen i den individuella utvecklingsplanen (IUP) och de skriftliga omdömena Skolinspektionen tagit del av är av varierande kvalitet och uttrycks ibland mer som personliga beteendeariktade värdeomdömen än framåtsyftande utvecklingsmål för lärande relaterade till kursplanemål. Samtliga elever, men främst eleverna i de tidigare årskurserna, uttrycker utvecklingsmål som att de ska skärpa sig, koncentrera sig bättre eller arbeta tyst och kan i ringa utsträckning erinra sig utvecklingsområden utifrån kunskapskrav. Skolinspektionen ser emellertid också IUP och skriftliga omdömen som tydligt synliggör elevernas måluppfyllelse och utveckling utifrån kursplanernas krav.

Eleverna upptill årkurs 5 är osäkra på vilka ämnen de undervisas i och känner i liten utsträckning till skolämnen överhuvudtaget. Enligt både rektor och lärare är detta för-

modligen kopplat till skolans arbetssätt, där eleverna arbetar i projekt och då i mindre utsträckning har ämnesbunden undervisning. Skolan måste dock utforma skriftliga omdömen i samtliga ämnen eleven får undervisning i och ge sådan information att eleven får förståelse för sin måluppfyllelse och kunskapsutveckling. Eleverna har svårt att förstå värdet av sin IUP och värdet av den så kallade Vittradagboken, som innehåller den individuella utvecklingsplanen och som enligt dokument och intervjuer ska fungera som ett verktyg i det dagliga arbetet för eleven och för uppföljning av både social utveckling och kunskapsutveckling.

Rektorn och lärarna är medvetna om att IUP med skriftliga omdömena i nuläget är svåröverskådliga för en del elever. Skolan har infört ett digitalt verktyg för skriftliga omdömen, som i intervjuerna uttrycks kommer att underlätta tydligheten. Lärarna har vid inspektionstillfället i detta arbete kommit olika långt.

Bedömningsområde: Fokus på skolans lärande

Bedömning:

Undervisningen utgår inte från och omfattar inte kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Kursplaner

Motivering:

Det framkommer vid intervjuerna att barn med annat modersmål än svenska är en heterogen grupp på Vittra Adolfsberg med varierad språklig nivå vad gäller det svenska språket. Utgångspunkten för att en elev ska följa kursplanen i ämnet svenska som andraspråk är att eleven inte har uppnått funktionell behärskning av det svenska språket. På skolan råder en oklarhet när det gäller ämnets syfte och betydelsen av att elever i behov av svenska som andraspråk erhåller sådan undervisning. Eleverna är osäkra på om de har undervisning i svenska som andraspråk eller svenska eller vilken kursplan de bedöms efter. Lärarna i det så kallade miniorlaget (F-2) uttrycker att de arbetar med olika metoder för språkutveckling för alla elever och de ser inte att eleverna har behov av svenska som andraspråk förrän eleverna blir äldre. I de högre årskurserna saknas dock lärarkompetens i ämnet. Rektorn är medveten om detta och arbetar för att skolan säkerställer att de elever som behöver undervisning i svenska som andraspråk ska få det och också för att kompetensen ska finnas i samtliga arbetslag.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans plan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling uppfyller inte författningens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen, Åtgärder mot kränkande behandling

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolan, förskolan, förskoleklassen och skolbarnsomsorgen har en gemensam likabehandlingsplan och plan för kränkande behandling för samtliga verksamheter vilket inte är förenligt med författningarnas krav. Det ska finnas en plan för varje enskild verksamhet och den årliga planen ska innehålla en översikt över de planerade åtgärder som, utifrån en kartläggning, behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever i de olika verksamheterna. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Det finns inget som hindrar att skolan samlar verksamheternas planer i ett och samma dokument. Eleverna har inte heller deltagit i arbetet med att utforma planen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Bedömning och betyg****Bedömning:**

Betygskatalogen förs inte enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor, 7 kap. 5, 9 och 11 §§ grundskoleförordningen, SKOLFS 2009:27

Motivering:

Samtliga lärare ska i skolans betygskatalog bekräfta betygssättning genom sin namnunderskrift och sitt namnförtydligande. De betygssättande modersmålslärarna har inte bekräftat betygssättning alls och övriga lärare har endast bekräftat med initialer.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Om en elev har behov av särskilt stöd utarbetas inte alltid åtgärdsprogram.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor

Motivering:

Det framkommer vid intervjuer och av dokument att skolan främst utarbetar åtgärdsprogram i engelska, matematik och svenska, trots att det finns elever som riskerar att inte uppnå målen i andra eller flera ämnen.